

KAJ PRINAŠA NOVI STANDARD?

Novi standard prinaša veliko novosti. Verjetno najpomembnejša novost je uvrstitev ti. sivih ozioma merle nemških dog v standard in sicer ne kot novo šesto barvno različico, ampak jih uvrsti med harlekine. Gre za pomembno in dolgo pričakovano novost, ki bo odprla pot na razstave v lepoti in v vzrejo sivim nemškim dogam. Potrebno je poudariti, da je njihov kožuh še vedno obravnavan kot napaka, vendar ne več dikvalifikacijska.

Splošni izgled

V splošnem izgledu novi standard, tako kot prejšnji, opiše nemško dogo kot Apolona med psi, novost pa je, da v splošnem izgledu standard poudari morfološko razliko med samcem in samico. Značilnosti spola morajo biti jasno izražene.

Pomembna razmerja

Medtem, ko je bil stari standard bolj nazoren in je določal, da dolžina telesa samca lahko presega višino za 5%, samice za 10%, novi standard le opiše, da gre za skoraj kvadratno telo, kar še posebej velja za samce, medtem ko so samice lahko daljše. Novi standard je glede dolžine telesa bolj toleranten, še posebej pri samicah in pušča večjo dopustnost pororcev.

Značaj in temperament

V tej točki ni sprememb, nemška doga je opisana kot prijazen pes, ki je lahko nezaupljiv do tujcev, vendar mora biti trdnega značaja, lahko vodljiv družinski pes.

Glava

V tej točki ni sprememb. Pri nosnem grebenu novi standard poudari, da le ta ne sme nikoli biti konkaven (skledast nos), niti konveksen (ti. romanski nos), niti se ne sme "prevesiti" na polovici (orlovski nos).

Vrat

Pri vratu ni večjih sprememb. Novi standard posebej poudari elegantnost vratu in sicer vrat opiše kot dolg, usločen in eleganten, rahlo nagnjen naprej (labodji vrat) in ne sme nikoli izgledati kot "ovčji vrat" (nošen navpično). Prav tako sta nezaželena preveč ohlapna podgrlina in podbradek.

Trup

Pri trupu imamo naslednje novosti:

- hrbet

Prejšnji standard je le opisal hrbet, sedaj veljavni pa posebej poudari, da se hrbet nikakor ne sme dvigovati proti zadnjemu delu.

- križec

Enako velja za opis križca, kjer novi standard poudari, da križec ne sme biti vodoravno postavljen ali strmo padajoč.

- prsni koš

Opis prsnega koša ostaja enak, dodano je, da prsnica ne sme biti preveč izražena, ter da rebra ne smejo biti preveč sodčasta ali ploska.

- spodnja linija in trebuh

Trebuh je dobro pritegnjen in s spodnjo stranjo prsnega koša oblikuje lepo, nazaj potegnjeno linijo.

Novost je, da je premalo pritegnjena trebušna linija nezaželena, prav tako so nezaželeni premalo retrahirani seski.

Gibanje

Pri gibanju novi standard poudari, da mora biti le to izdatno, z dobrim pokrivanjem tal, ter da morata biti prednje in zadnje okončine v gibanju ne le paralelni, ampak tudi dobro koordinirani. Novost je ta, da gibanje nikoli ne sme biti stopicajoče (gibanje s kratkim izkorakom), niti pes nikoli ne sme hoditi v t. im. kamelji hoji. Kamelja hoja je hiba, stalna kamelja hoja pa huda hiba. Kamelja hoja ni značilna hoja za pasmo, tako da novi standard že v opisu gibanja spregovori, da pes ne sme hoditi v kamelji hoji, kar poudari še enkrat v napakah, kjer kot hudo napako navaja konstantno kameljo hojo.

Barva

Pri barvi imamo pomembne spremembe.

- rumena

Novi standard že v opisu barve poudari, da barva nikoli ne sme biti sivo rumena (karbonirana barva), ne modro rumena, niti sajasto rumena. Stari standard je to uvrstil pod napake, novi pa že v opisu opozori na vse barvne različice rumene, ki se oddaljijo od opisa svetlo do intenzivno zlatorumene osnovne barve. Največja novost pa je, da novi standard pri rumenih in progastih nemških dogah sedaj ne dovoljuje beline na prsih in šapah.

- progasta

Enako kot za rumeno velja tudi za progasto, belina na prsih in šapah ni dovoljena. Standard v opisu barve pove, da morajo biti proge jasno začrtane in nikoli ne smejo izgledati kot da bi bile izprane. Stari standard je to uvrščal pod napake.

- harlekin

Pri harlekinih imamo zagotovo največjo novost, ki nam jo prinaša novi standard. To so t.im. sivi harlekini, ki so bili prej zaradi svoje barve obravnavani kot diskvalifikacijska napaka, sedaj pa so uvrščeni med harlekine. Standard pravi da niso zaželeni, niti ne smejo biti diskvalificirani. Gledano z genetskega stališča vzreja harlekinov ni mogoča brez t.i. merlov oziroma sivih. Obstaja modifikator, ki spremeni sivo podlago v belo. Torej sivega v harlekina. In v vsakem leglu harlekinov je nujno tudi določen odstotek sivih. Gre za pomembno spremembo, ki je odpravila vsaj deloma razliko med tema dvema obarvanostima. Zakaj samo deloma? Ker standard pravi, da so dovoljeni, vendar nezaželeni. Razstavljajo se skupaj s harlekini, vendar je zaželeni kožuh harlekin, torej z belo podlago, in ne siv s sivo podlago.

Na zasedanju Evropskega združenja klubov za nemške doge (EuDDC) leta 2011, v sklopu obravnavanja sprememb v standardu, ki so se pripravljale v okviru FCI, je prav ta tema sprožila veliko polemiko. Vsi sodniki ter člani komisije za zdravje pri EuDDC smo bili mnenja, da je sprejem sivih v barvno različico harlekina nujen. Še več, gledano z genetskega stališča ni razloga, da ne bi smeli biti popolnoma izenačeni s harlekini.

V skladu s temi spremembami je bil sodnikom v okviru zasedanja EUDDC dan napotek za sojenje sivih v razredu harlekinov. Sivi naj bi zaradi nezaželene obarvanosti ne dobili višje ocene kot prav dobro. V kolikor gre za anatomsko izredno lepega psa, bi le ta lahko dobil odlično, vendar nikoli ne kandidature za CAC oziroma CACIB.

- črna

Tu imamo novost, ki se tiče beline. Prejšnji standard je bil zelo splošen in je dovoljeval bele lise pri črnih, novi pa jih omeji na prsa in šape. V to kategorijo spadajo tudi mantli in plattni. Novost je tudi ta, da standard poudari, da barva nikoli ne sme imeti rumenkastih, rjavkastih oziroma modrih odtenkov.

- modra

Opis pri modri ostaja enak, dodano je, da modra barva nikoli ne sme imeti, oziroma se šteje za hibo, če ima rumenkaste ali črnikaste odtenke.

Velikost in teža

Tu imamo absolutno novost v standardu, to je zgornja meja, ki je prej pasma ni imela. Spodnja meja ostaja 72 cm v vihru za samice in 80 cm za samce. V novem standardu pa je določeno, da zgornja meja naj ne bi (uporabljen je pogojnik) presejala 84 cm za samice in 90 cm za samce.

HIBE

Tako sedanji kot tudi prejšnji standard opišeta hibe kot vsako odstopanje od zgoraj navedenih značilnosti. Novost je ta, da se mora hiba vrednotiti glede na njeno stopnjo in na njen vpliv na zdravje in dobro počutje psa. Večji poudarek je torej na zdravju in dobrem počutju psa.

Nekatere hibe, ki jih je prejšnji standard opisal v postavki hibe, novi standard postavi že v sam opis pasme (npr. morfološka razlika med spoloma itd.)

V tej postavki poudari naslednje:

glava: premalo izražen stop

gobec: Roll-lippe oziroma uvihana usten. Gre za popolno novost v standardu. Gre za usten, ki je uvihana in leži med spodnjimi in zgornjimi incisivi.

čeljusti-zobje: tako kot prejšnji standard tudi novi kot hibo navede vsako odstopanje od popolne zobne formule (izjema je P1 v spodnji čeljusti) in kot hibo poudari male zobe

oči: medtem, ko je prejšnji standard pod hibami zbral in opisal vse očesne hibe (razen entropij in ektropij, ki sta bila uvrščena pod težke hibe), novi standard pod hibe uvrsti le preveč izbočeno oko in preveč vdrito oko, drugim očesnim napakam pa pripiše večjo pomembnost s tem, da preveč odprto oko in preveč pordelo tretjo veko postavi med hude napake, entropij in ektropij pa celo med diskvalifikacijske.

Pri ramenih, komolcih, podlahti, zapestjih, dlani, zadnji nogi, skočnih sklepih ni sprememb v primerjavi s prejšnjim standardom.

HUDE HIBE

Stari standard je kot hude hibe določal plašen temperament, entropij oz. ektropij, kleščast ugriz ter ukrivljen rep (rep z deformiranimi repnimi vretenci).

Novi standard od teh štirih hib kot hudo napako obdrži le plašen temperament s pomanjkanjem samozavesti, medtem ko entropiju, ektropiju, repu z deformiranimi repnimi vretenci ter kleščastemu ugrizu da večjo pomembnost, ter jih uvrsti med diskvalifikacijske napake.

Če povzamemo, imamo v novem standardu naslednje hude hibe:

značaj: pomanjkanje samozavesti, plašnost, nervoznost

glava: zaobljena lobanja oz. t.im. glava kot jabolko in preveč izrazite ličnice

oči: ohlapne veke in preveč pordela tretja veka

hrbet: sedlast ali krapji hrbet

križec: strmo padajoč križec

rep: poškodovan rep, zadebeljena konica repa oziroma skrajšan rep

gibanje: stalna kamelja hoja.

Kot je videti iz opisa hudih hib, je novi standard dal večjo pomembnost določenim anatomskim značilnostim, ki so bile v prejšnjem standardu opisane zgolj kot napake.

DISKVALIFIKACIJSKE HIBE

Pri diskvalifikacijskih hibah tako kot stari standard določijo:

- temperament: ugriz iz strahu, nizek tolerančni prag
- smrček: jeterna barva smrčka oziroma razcepljen smrček
- višina: pod minimalno določeno višino

Pri čeljusti oziroma zobovju in barvi imamo določene spremembe:

- čeljust, zobovje: predgrizavost, podgrizavost, križni ugriz in pa kleščast ugriz (slednji je bil prej zgolj huda napaka) oziroma nepopolno zobovje (z izjemo P 1 v spodnji čeljusti)
- barva: novost je srebrna modra ali isabella osnovna barva pri modrih in progastih psih. Še vedno pa je diskvalifikacijska napaka bela lisa na čelu, bel ovratnik, bele šape ali nogavice, bela konica repa pri rumenih, progastih in modrih. Enako velja za vse napačno obarvane harlekine (z modrimi packami, s progami oziroma beli z rumenimi packami). Kot diskvalifikacijska hiba ostajajo tudi popolnoma beli psi (albini) in gluhi psi.

Novosti med diskvalifikacijskimi hibami pa so slednje:

- rep z deformiranimi repnimi vretenci (deformed vertebrae) prej je bil uvrščen pod hude napake
- agresivnost in izrazito plašni psi; poleg ugriza iz strahu in nizkega tolerančnega pragu standard doda agresivnost in izrazito plašnost ter s tem povzame vse značajске nepravilnosti oziroma deviacije od sicer uravnoveženega temperamenta nemške doge, ki odstopajo tako zelo, da zahtevajo diskvalifikacijo psa.
- oko: entropij in ektropij (prej pod hudimi hibami) in pa makroblepharon ter steklene oziroma različno obarvane oči pri enobarvnih kožuhih, razen pri harlekinih.
- vsi psi, ki poudarjeno kažejo anatomske oziroma značajске nepravilnosti morajo biti diskvalificirani.

Novi standard, kakšne so novosti?

Novi standard prinaša veliko pomembnih novosti. Kot največjo lahko zagotovo označimo sprejetje merlov v standard. Čeprav so še vedno označeni kot nezaželena barva, gre za pomembno novost, ki odpira pot na razstave in vzrejo ti. merlom oziroma sivim nemškim dogam. Potem imamo tu zgornjo višino, ki je absolutna novost v standardu. Standard pri spodnji višini določa kot diskvalifikacijsko hibo višino pod določenim minimumom, medtem ko pri zgornji višini uporablja zgolj pogojnik. Samci naj ne bi presegali več kot 90 cm v višini in samice ne več kot 84 cm.

Novi standard daje večji poudarek na korektno in funkcionalno anatomijo psa. Prav tako da večjo pomembnost zdravju psa s tem, da opiše določene težke hibe kot diskvalifikacijske (kot na primer kleščni ugriz, entropij in ektropij, makroblepharon in roll lippe).

Popolnoma izloči prisotnost beline pri rumenih in progastih. Pri črnih omeji belino na prsi in šape.

Na prihodnjem zasedanju EUDDC, ki bo septembra na Portugalskem, bomo imeli priložnost razprave o določenih točkah v standardu, ki so še nejasne (kot je npr. prisotnost beline pri črnih).